

**ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy
o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw opublikowana 30 listopada 2018 r. w
Dzienniku Ustaw poz. 2245**

Ustawa wprowadza nowe rozwiązania w zakresie kształcenia zawodowego, które dotyczą m.in.:

- 1) organizacji kształcenia w branżowej szkole II stopnia oraz szkole policealnej, a także warunków uruchamiania przez szkołę kształcenia w zawodzie;
- 2) modyfikacji warunków wprowadzania zawodów do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego;
- 3) wzmocnienia udziału pracodawców w kształceniu zawodowym, w tym realizacji praktycznej nauki zawodu dla uczniów szkół;
- 4) wzmocnienia nadzoru dyrektora szkoły nad jakością kształcenia prowadzonego u pracodawców;
- 5) umożliwienia szkołom organizacji krótszych form kursowych;
- 6) wprowadzenia obowiązku przystępowania przez uczniów do egzaminu zawodowego jako warunku ukończenia szkoły;
- 7) możliwości realizacji dodatkowych umiejętności w zawodach w celu zwiększenia szansy na zatrudnienie;
- 8) wprowadzenia obowiązkowych szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego;
- 9) zasad dotowania publicznych szkół ponadpodstawowych prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe oraz branżowych szkół II stopnia;
- 10) zwiększenia dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia uczniów w zawodach deficytowych;
- 11) dopuszczania do użytku szkolnego materiałów edukacyjnych w postaci elektronicznej lub papierowej;
- 12) ujednoczenia pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu (20 godzin tygodniowo);
- 13) organizacji i funkcjonowania szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe;
- 14) zmiany zasad udzielania akredytacji na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych.

Jednostki samorządu terytorialnego otrzymają zwiększoną subwencję oświatową na szkoły kształcące w zawodach, na które jest większe zapotrzebowanie na rynku pracy,

wskazane w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego. Prognoza ta będzie określana przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia i będzie uwzględniała dane Instytutu Badań Edukacyjnych opracowane w szczególności na podstawie statystyki publicznej, danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej oraz po zasięgnięciu opinii rad sektorowych do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.

Ponadto wprowadzono nowe kryterium do podziału subwencji polegające na zróżnicowaniu kwot ustalanych na uczniów objętych kształceniem zawodowym w zawodach szkolnictwa branżowego o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego.

Uczniowie branżowej szkoły I stopnia niebędący młodocianymi pracownikami i uczniowie technikum będą mogli na podstawie umowy z pracodawcą realizować staż uczniowski. Staż będzie się odbywał w rzeczywistych warunkach pracy, a w jego trakcie uczeń zrealizuje wszystkie albo wybrane treści programu nauczania zawodu w zakresie praktycznej nauki zawodu realizowanego w szkole, do której uczęszcza, lub treści nauczania związane z nauczaniem zawodem nieobjęte tym programem. Szczegóły będzie określać zawierana na piśmie umowa o staż uczniowski. Staż będzie co do zasady odpłatny. Branżowe szkoły II stopnia będą dostępne dla absolwentów 3-letniej branżowej szkoły I stopnia i będą kształcić w ramach kształcenia ogólnego i zawodowego.

Ponadto ustawa ma na celu wprowadzenie nowych rozwiązań w zakresie:

- 1) możliwości zapewnienia przez gminę dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły ponadpodstawowej oraz ośrodka w przypadkach, w których gmina nie ma takiego obowiązku;
- 2) zapewnienia uczniom szkoły podstawowej pomieszczenia umożliwiającego bezpieczne i higieniczne spożycie posiłków podczas zajęć w szkole oraz możliwości spożycia jednego gorącego posiłku w trakcie dnia w szkole podstawowej;
- 3) obowiązku upowszechnienia przez organ prowadzący szkołę informacji o podmiotach wykonujących działalność leczniczą udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego dla uczniów, finansowanych ze środków publicznych;
- 4) umożliwienia awansu zawodowego nauczycielom języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą;

5) łączenia klas w szkołach podstawowych specjalnych, szkołach ponadpodstawowych specjalnych, w tym działających w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych oraz łączenia klas w szkołach ponadpodstawowych zorganizowanych w schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych.

W ustawie doprecyzowano także budzące wątpliwości w praktyce przepisy dotyczące m.in.:

- 1) kwestii związanych z eksperymentem pedagogicznym oraz z funkcjonowaniem szkół eksperymentalnych, określono konieczność sprawowania opieki nad eksperymentem przez właściwą dla zawodu jednostkę naukową;
- 2) zasad opiniowania arkuszy organizacji szkoły lub przedszkola przez zakładowe organizacje związkowe;
- 3) ujednoczenia sposobu naliczania opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych oraz publicznych innych formach wychowania przedszkolnego;
- 4) umożliwienia uczniom szkoły ponadpodstawowej realizującym indywidualny program lub tok nauki przystąpienia do egzaminu maturalnego przeprowadzanego (w okresie przejściowym) dla absolwentów klas ponadgimnazjalnych;
- 5) wymogów w zakresie postaci i formy podręczników do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego; podręcznik wydawany w postaci papierowej będzie także dostępny w wersji cyfrowej na informatycznym nośniku danych lub w Internecie.

Opiniowana ustawa oprócz zmian w ustawie – Prawo oświatowe i ustawie o systemie oświaty nowelizuje 44 ustawy. Zmiany w nich dokonywane w większości obejmują konsekwencje wynikające z wprowadzenia do porządku prawnego nowych regulacji dotyczących kształcenia zawodowego. Ponadto ustawa zawiera obszerne przepisy przejściowe związane z tymi rozwiązaniami.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r., z wyjątkiem licznych przepisów wskazanych w art. 167 pkt 1–9.

Źródło: <http://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/art,1202,dziewiec-ustaw-z-podpisem-prezydenta.html>